

# NAŠA SLOGA

## POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom našta manje stvaraj, a slogoga sve pokrvari“ Mr. Fed.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Napodplatni se dopi ne tiskaju. Pripoelana se pisma tiskaju po 5 nov, svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 nov, za svaki redak više 5 nov; i u slučaju opotovanja uz pogodbe na upravom. Novci se šalju poštarskom napatnicom (nasagno postalo) imo, prezima i najbližu poštu valja točno oznaditi. Komu list ne dođje na vrijeme, nek se javi odpravništvu u ovisnom pismu, za koje se na plaća poštarsino, ako se izvana naplato; i reklamacijaz. Dopisi se ne vrataju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka na 16 stranah. Predplata s poštarsinom stoji 6 for., za svake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 50 i 72 odlom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo i odpravništvo, Nabljgovani listovi na ne postarimo. Na malo 1 br. 5 nov.

### Poziv na predplatu.

Ističe eto i sedamnajsta godina. Što našjemo naš list na krilo milosrd nam roda. Pred vratima hvala Bogu osamnajstoj godini. Pozivlju narod na novu predplatu, čvrsto se zadamo, da će nam ostati vjorni svi stari pomoćnici i predplatnici i da će se i ovim pridružiti i oni, koji to do sada nisu mogli ili htjeli.

Predplata s poštarsinom za cijelu godinu stoji za imućnije fr. 5. a za seljake fr. 2. Za pol godine polovicom. Izvan caravine za poštarsinu više. Novce ne treba šaljati u zapređenom listu, jer je predrag, nego poštarskom napatnicom (Vullia postale).

Buduć do nam se šalje više putah novce u razne svrhe, molimo svakoga, da uvijek točno naznači, što je za predplatu, što za što drugo.

I ovom sgodom molimo našo dužnike, da već jednom zadovolje svojoj dužnosti, jer nije lopo ni pravodno list primati a ne plaćati ga.

Preporučamo napokon svim rodoljubom, da nam dopisuju iz svojih krajeva, po listu svo, što misle da može narodu koristiti. Uprava „Naše Sloga“.

### Na mlado ljeto!

Navada je dobrih gospodarah, da se pod konac godine obazru na svojo posla vanjo, da pogledaju koliko su primili i potrošili, koliko su prištedili i razsipali.

Tako čovjek priznaje nokim načinom sam sobi što je učinio pravo, a kori sam sobe za ono, što je učinio krivo, ter nastoji pošotkom novo godine otrouti se zla a napredovati u dobro.

Ako težak, ako zanatnik, ako siromah, ako bogataš tako imaju izvršiti staru a nastupiti novu godinu, tim veća je naša dužnost, da se obazremo na cijelu godinu, koja ovo prominjuje, da vidimo gdje smo se poneli dobro a gdje smo pogrošili, pak da prema tomu odlučimo koracati napred Božjom pomoću u novoj godini 1887.

Oni, kojim je posno podučavati pak, da dođe pametnom porabom svojih moći do onoga, što drži najpotrobnijim za svoj napredak, onim velimo ljudem imaju biti na misli sve strane života narodnoga.

Uzmimo najprije stranu tjelesnu, pak da vidimo, kako je bilo u prošloj godini?

Bilo je tako, da je dosta puka postradalo od kolero, koje Bog nedaj više u našo krajevo; ali u nesreći bili smo dosta sročni, da se ta kuga nije razširila koliko druguda.

Nogo ima krajevah po Istri, koji su u vjodnoj pogibolji od pošasti,

od kužnih bolesti, od grozninah. Mnogo je tomu krivo što noimaju dobro hrane, kadgod ni pitko vodo, mnogo putih ni cestah, koje poveduju promet, to se laglje proživjo.

Naša briga i briga naših zastupnikah na saboru bila je uvijek a ovo godine osobito ta, da se upozoro oblastni na potrobu, koje puk taru u raznih krajovih Istro i da se puku, osobito kmotskomu staliku pomogno gljogod je mogodo. Moćni glas našo stranke čuo se je i u tom, da se narod uništjuje težkim načinom utjerivanja nekotjih dućah, kao na primjor dosotino u zapadnoj Istri, a da se prokštru vrše zakoni i naredbo u poslovih kumskih u istočnoj Istri.

Tim putom, ako Bog da, poći će naš list i svi naši rodoljubi napred u nastajućoj novoj godini i sve dotle, dok se na svih stranah noizpuno svo opravdano željo puka.

Ako ogledamo dušovni život našoga po Istri puka, veseli smo od srca.

Oni potištoni kmotovi, oni osiromašeni robovi latinske vlastote, osobito na zapadnom kraju Istro, liepo se probuduju.

Duša naroda hrvatskoga kao da od smrti uskraniva na nov život; al to nije bila smet, to je bio sanak, u koj nas je bilo uljuljalo tudjinstvo, u nadi, da se nečemo više probuditi.

Sinovi onih ljutih lavah, koji su negda s Turčinom vojovali po Dalmaciji i Hercegovini i koji su se najkasnije solili u Istru, kad već nisu

mogli obraniti starinskoga ognjišta, danas počeo četa novi život živiti! Bvala jim!

Ovo godine vidjemo divno čudo, gdje je Pazinsko obćina svrgla posvo tudjinstvo sa sol i na prsa svoja udarila starinski pečat rrodno hrvatsko obćino.

Vidjemo krasnih narodnih pohjedah na naših otocih, na slavnih ostanoih nokdanje slavo naših noumrilih Frankopannah.

Vidjemo ljopotu kako se je Kanfanarćina borila u isto imo; ako za ovaj put i nije pobjodila. Vidjemo kako se u najbližnoj blizini Poročak-Meko litinsko — naš puk otrasa od tudjinstva i slobodi se malo po malo od podložništva tudjinom, a to sve zato, jer mu je prosvitala zora velikoga dana, u kom će spoznati sve svojo silo i njimi raditi za so i za svoju sreću!

Danas već svi naši protivnici spoznavaju, da je budućnost naša. Danas noima Talijano, kako ga je bilo pred malo godinah, koj bi tvrdio, da je oiaa Istro pod sjonom zvonika svetog Marka od Mlotakah.

Nd, brado draga, mnogo nam toga još treba, i pobjeda će bit naša pod-puna samo onda, ako sve silo naše složno budu pokle sve k jednomu cilju.

U to imo preporučamo: Strdru, umjoronost, požrtvovnost junačko srca, uztrajnost svim i svakomu.

Stodaju, jer tko je dužan, taj je sužanj;

### PODLISTAK.

#### Predigra k saborskim sjednicam.

Blo je blagdan neoskrvjenja svetca B. D. M. U jutro, obavio svojo kršćansko dužnost, obavljao sam svojo zvanlno poslove. Poohjedav naglo, jedva sam se mogao spremiti na put u sjelo sabora, u Poreč, kamo su i mene pozvali kao zastupnika naroda. Skoro poslije četvrte ure ja sam već putovao. U Trstu, kamo je valjalo doći, da se uzmogne jutro dan putovati u Poreč, nošao sam drugo, samijelnika, koji je odputovao iz svoja sjela po prilici kad i ja. Našli smo i nekoliko drugih prijateljah i prošli smo liepo par ulozah zajedno. Nešto okasno išli smo poćivati, a vratar gostione, neusmiljen, zvon nas je već o petoj u jutro. Hoćeš, nećeš, ustali smo, veće sanacni nego bdeći. Blagoslov s neba počeo nas je krolpi već onda i pratio nas je ciele dan sve veći; kišica je kišila i postajala je sve vedom; kišica je kišila, a home kadgod i kišila, praćena još k tomu s vjetrom.

Došli smo s priljagom na parohodid Istrjanskoga plovnaoga društva »Adrijan«. Upoznali s vjovicu saborskih drugovah. Nije dugo potrajalo vrijeme, prestrašili smo se opazit, da je čovjek opao sa avim što je imao

na vrh gibljivoga mostića, epnjajućoga obalu na parohodidcem i jako strma zaradi valike plimo. Prestrašio se je i on, stajno kaže nego mi, al ujedno i prije neg se je dignuo, uzliknuo »manco mal, peteva easser pezo« (nije tako zlo, moglo je biti gore). Kako se je podrenuo, mogno je pasti u more i on i što je nosio, ili mogao se je oziloditi. Ni jedno ni drugo ni tretje. On živ i zdrav. Sabor smo čuli glasove: »ajuto, ajuto«. Svet, što je bit pred našim parohodidcem lijezno je pred parohodidć drugoga plovitbenoga društva za zapadnu obalu Istre »Aldca«. Vratilo se pripovjedajuć, da je čovjek pao u more, al da su ga odmah sretno izvukli. Hvala Bogu, i ta je sretno prošla.

Bilo je još tamno kad smo se ukrcali, i plovili smo u tmni dobre pol ure. Izšli smo iz luke, prošli smo Miljeuku dragu, vidili Lazaret, prošli smo i naprama Koprui i naprama Izuli, al vidili jih nismo. Nije već noć bila, već jih je zastrala maglina. Piran smo zagledali jedva kad mi bijasmo pod ogromnim zidnam. I u lućicu smo ma išli, i pristali mi kod klućah, al se nitko neukrca. Možda su čogod slušili ili možda i znali po budi kojih pismih. More se je nešto komehalo, al ne znatno. Ja sam pitao: kako će bit niše. Odgovorilo mi se je: moglo bi hit gore i bolje. Znao sam što i prije, premda nit nisam togn zapltao Bog zna s česa. Onako, da se nešto reče i čuje.

»Adrijana« plovi dalje, naproti prirankoj drug, stiče skrajna zapadnu Istrarsku točku, nadrijski ri na visokim svetioniku. Hade i šanje, al su njoj silo prolube. Kuhao je južina. U maglunbi vidjelo se avo veće »janje«, pleneće se valove na veličine janjeće već voluje i veće. Sve šie dalje, sve je to gore. Velovi se valjaju sve ogromniji. Sad digno jedan »Adrijana« visoko, da ju pak apusti nizko, sad njoj je prvi kraj nizko drugi visoko, šid onaj visoko ovaj nizko; u hipju krene na desni bok, da ju pak avrne na levi; u avo mogudo položaju ju stavlja, kreće s njom kao s drvom, i polije ju kadkad, a polleavak prouzrokuje još veće mloasje na njoj. Ljudi držeć se obima rukama zakanjaju se pred polleavkom. Inače sije već svak našao mjestance kakvo je mogao i tako mu je prijalo. Jedni su došli, drugi za vratih dolnih prostorijah: nebi se rado radmoit a drug njim je čist zrak. Treći se radjo i moće samo da imadu zraaka. Na široko stojeć, drže se za kakav konop ili željezni prut i giblju se s Adrijanom u svih smjerovih. Sjede na kakvih stubinah, na daskah, na tilh. Malo se koji giblje sa svojom mjestu. Svaki je nekako ukroćen av avojem mjestu. Bjeđilo više manje opaz se na svik ilch. Zgovorniji braku koju komu, da nekako utješe: »osoga, komu reku a još više sami sebe. Mućalje štute posve, i divije se namlehuju prvim ili se drže kao da ništa ni čuli nisu, i zlo je mnogim,

želudac njim mješti i nemože svega držati. Drugi se brane, da toga ne bude s crnom kavom, rakijom i limunom. Samo ljudi parohodice hode ovamo i onamo bez velike poteškoće, oni i jedu i piju slatno kao i obično. Nego i oni priznaju, da je zlo. Vele da nečemo taknuti toga i toga mjestu, da neznaju kako će u tom, da neznaju za li će nit u Poreč. I dođim jo kapetan obilazio putnikah, da čuje njihovo unienje, prisaptnu mi jedan mornar, da čemo okrenuti, da čemo natrag, jer se napried nemože. Pogledah natrag i jedva tad se osjetih. Vidjah, da se poslije ure naprezanja nismo makli nit moreku milju dalje od svetionika, i to valjda prvi četvrt ure, gdje bijaše more još manje uzburkano, dođim smo se druga tri četvrti sata makli jedva za koj meter. Sasluhav kapetan mienje raznih putnikah, podje na svojo prestolje. Dade zapovjed komrljaru. Drugim, da dignu jedra. »Adrijana« poče se lagano obrnjeti, s mi na njoj smo pohožno gledali, hoće li sretno proći taj okretaj. Sad smo zbilja bili noće prestrašeni. Kad se je okrenula i počela ploviti tako, da njoj je vjetar puhao u krmu, osnehnuli smo. Pogibašji već ne bijaše. Nego još jedva muku imali smo prestat. Kod svetionika projurila je uz nas »Aldca«. Kapetan, momčad, putnici davali su njoj znakove, da okrene, da se nemože napried, al na »Aldca« neće da za to mare. Naš kapetan čini nastviti svoj parohodidć, gleda »Aldca« i čui mu se, da bi

Umjerenost, jer bez pravo mjero neima srode u niđam ;  
 Požrtvovnost, jer bez žrtva neima nam spasa ;  
 Junacko sroo, jer kukavica neima svoga gnjazda ;  
 Uztrajnost, jer tko nije vradan potrpiti, nemože do ničega doći.  
 Ono što mukom pridobijemo, ono ćemo tvrdo čuvati.  
 Naši su protivnici moćni. Nas pljuskuju svagdje, jer mi smo još kao diete, koje su jača djeca na tla hitila, pak mu ne daju, da se digno, nego ga jedan apodmakno od ovuda, drugi od onuda. Ali ako se to diete ipak digno, onda ga drugi već drže za snbi ravna, i nadiraju toliko u njoga, jer ga se boje.  
 Napred, složno i neprostanto, pak ćemo dostignuti našu srođu. I u to ime nako pomogno Bog i mlado ljeto 1897.

### Istarski sabor.

(VI. sjednica dne 18. decembra 1896.)

**Pradednik i zastupnik vlade,** koji prije 23 zastupnika.  
 Priobiti g. predsjednik, da je vlada predložila zakonski osnovu gloda poljskih činovara i da je namještitivo priobilo odluku ministarstva, kojom se njihove poziva, da dim prije razprave proračun za god. 1897. predoče se za na dnevni red.  
 Prva točka Intega je proračun desetinskoga otkupa ili oszonora za god. 1897., o kojem izvješđuju g. Dr. Campitelli.  
 Predsjednik otvara generalnu raspravu. Ustavu g. Dr. Luginja i još neprojavio rješenju niti riječi, pripomenu g. predsjednik, da je sud generalni rasprava i nek se noupušta u pojedinačnosti.  
 Dr. Luginja počinje hrvatski pak nastavlja talijanski. Prsuđuje taj proračun sa glodišta gospodarskoga, pravno i političkoga. Dug zaobilnički, da iznaći preko 600.000. To jest više neg ondu, kad se uskllopila pogodba s c. kr. vladom; prvi se je toga mnogo izjavilo, na gorčin su je nego li se bijaše. Dug u pojedinih obdinah je tolik, da ne bi mogude nikad izjertati ga. Ako se silu upotrebi, da se to izjerta, tad do ne podnjati nejudeskih činovah. Veli da je oszonor naatno od desetinah u to da su ne pladole kad je zemlja rodila; ali ako je šta ako nije, seljak ne silu, da dudo a poznato je kako bijaše seljkih ljetovah od 1850. nastid. Od mnogih egzibitova i ono što u ispravi od dućani. Mnogi su knupli zemljišta niti nozanjud, da su obitredni tekvini dugovi. — Sudajno izbornu razdohje da je prolazno, u kojom bi valjito doći do nagode, do mira. Ako se to toga nedohje seljaci do uđiniti u litar austriljku Iraku. Govori o trobovili obveze dotičnih dugovah, o načinu utjrvavanja. Sveuda da se jednako nepoptupa. Da bi se često moralo podvojiti, da li se je u Austriji. U obdini kanfanarskoj, osobito a omlji selbi, koja su kod zadržali izbornih glasovalu za urvatsku stranku, po-

stupa se najgora. Bit će sluđajno, ni tako je (Na strani zastupnika veđine riješ se: kako spadaju ovamo izborni i još stogodi) Pjodnici dobili su no 17 opomenah; za svaki morali su platiti po 5 novč., što čin ukupno 85 novčičih, više nego li može stromah seljak zaslužiti u jedan dan. Na silu su se vrata otvarali, zvali postoli s noguh, lansune vukli izpod bolesnih ženah, osobito pak orudje. Rad svega toga i silnogona (Mi ćemo nastojati, da tiskamo taj govor g. D. n. Luginja od riječi do riječi) stavlja on sliedeće predloge:  
 I. Si. zemaljski odbor se pozivlje, da poravna obveze zaklade zemljištnoga otkupa za god. 1897. a ostatkom blagajne pokrajinske zaklade.  
 II. Poziva se zemaljski odbor, da ustanovi kod cesarske vlade, da rješt dim prije sarsorku odluku 8. decembra 1893., i da štai obustaviti bezuvjetno sva izjavna (sila) knjeze za zakladu desetinskoga otkupa u Istri.  
 III. Ako odnorno razpravo sa cesarskom vladom sretno neuspjivo, nalože se zemaljskomu odboru, da pripravi već za buduću zasjednicu zakonsku osnovu, po kojoj bi pokrjlnja uzela na se desetinsko dugovo zaobilnički, a onda zahvatila povratnik samo glavninah u dugoj poradi godinah.  
 IV. Preko proračuna zaklade desetinskoga otkupa za godinu 1897. prelazi pokrajinski odbor na dnevni red.  
 Iza toga dobio je rješt najprije zastupnik cesarske vlade (vratilo se taj dan iz Trsta), i reče, da je već po drugi put poštovani Luginja govorio tako kao da bi dvojio, da li smo u Austriji prije nekoliko danah da je govorio proti kapotinu na Volokom ili nekom imenomem činovniku danas je iznasao drugu stvar. Da mi jemo u Austriji. Ako nije ljudom što pravu, mogu se prihvatiti, utok uđiniti i slično. Oni seljaci iz Kanfanarskoga, što su došli u Poreč, mogli su ići u Rovinj, u Pulj, k sudu, k poroznomu uredu, k kotarskomu gljvarestvu, mjesto što su išli dimi mnogo dulji put do Poreča. Da, mi smo u Austriji, gdje vladaju ustavni zakoni, koji se mogu i promjeniti. Ili do post. Luginja neolnaju smatranovanja, (Odobranje na vedini).

**G. Dr. Gambini** uataje u ime zemaljskoga odbora i veli, da ga pošt. Luginja ima na oszonoru. Već treću godinu sa govoru o njem rjadilošću i odlučnošću vridnom hoje stvari. To da je slaboda, a on nedo njoj prigovarati jer jli i on imu. Nego to je već doznano, opetovati uvijek isto stvari. On misli, da se već zemaljski odbor ne do avrdati na to, pa govorio pošt. Luginja koliko mi drago. Prelazi iz toga na po vješt zemljištnoga otkupa. Stvar da se je usela u tako u godini saojah i volkih načeših, 1848.; smjilovalu su onaj veliki tih Sudeiku, nađ proseljati predjednik Vidulich, nađ historik Defranceschi i drugi. Uđilio se je stvar jednako 1840. 1850. 1864. Do godine 1874. išlo je tako. Ali nije krivnja sam. odbora, nego onih, koji su imali dužnost jertati i ostanku desetine kao što su jertali sa ovom strogošću javno poroko. Godine 1874. akloplja se je na predlog ministarstva i po volji parlamenta dotična pogodba, primila od ovoga sabora i potvrđila od Vlade. Od godine 1881. stvar se je jako poboljšala, a hvata ide pokrajinskoj upravi, osobito računovodstvenom uredu, kojomu je na delu proelanjoni šikovnik Susse. Ujteralo se je mnogo. Iza toga, hoće govornik, da pobije razlaganja

**G. Dr. Gambini** uataje u ime zemaljskoga odbora i veli, da ga pošt. Luginja ima na oszonoru. Već treću godinu sa govoru o njem rjadilošću i odlučnošću vridnom hoje stvari. To da je slaboda, a on nedo njoj prigovarati jer jli i on imu. Nego to je već doznano, opetovati uvijek isto stvari. On misli, da se već zemaljski odbor ne do avrdati na to, pa govorio pošt. Luginja koliko mi drago. Prelazi iz toga na po vješt zemljištnoga otkupa. Stvar da se je usela u tako u godini saojah i volkih načeših, 1848.; smjilovalu su onaj veliki tih Sudeiku, nađ proseljati predjednik Vidulich, nađ historik Defranceschi i drugi. Uđilio se je stvar jednako 1840. 1850. 1864. Do godine 1874. išlo je tako. Ali nije krivnja sam. odbora, nego onih, koji su imali dužnost jertati i ostanku desetine kao što su jertali sa ovom strogošću javno poroko. Godine 1874. akloplja se je na predlog ministarstva i po volji parlamenta dotična pogodba, primila od ovoga sabora i potvrđila od Vlade. Od godine 1881. stvar se je jako poboljšala, a hvata ide pokrajinskoj upravi, osobito računovodstvenom uredu, kojomu je na delu proelanjoni šikovnik Susse. Ujteralo se je mnogo. Iza toga, hoće govornik, da pobije razlaganja

Dr. Luginja i njegovih predlogah. Lani da je bio, da li teret napro pojedini kotari, ljaso hoće, da to uđini čloa pokrjlnja. Talijani da u tom obru gorje stoje nego Slavi. Zaključuje s nadom, da će Dr. Luginja utegnuti svoje predloge, suđeć po njegovom dobroteljnom posmjehu, ako njegov meštotajski pogled nekaže protivno.  
**G. Dr. Luginja** veli, da je znao, što je predgovornik povještio o oszonoru navadja, i da ga u obče sa svojim razlaganjem nije savjedohio, te da ostaje kod svojih predlogah. Neke su njegovi predlozi ljetos obilniji nego li lani. Buduću godinu bi mogli bit još obilniji. Neće mltovat dok se stvar nerješ. Zao mu je, da se njegove riječi vade iz ologa govora, pak takova prosjehju. To mu se nešini lealno. — Ako je dozvoljeno odgovorit će i vladinu zastupniku. Ča ni, dvoji to je u Austriji. Govorničkim uđinom mešnu je u svojhu. Zna da jemo, ali suđeć neke činove, da bi se o tom dešo podvojiti moralo. Gleda prihvatiti i utokah i pominlje, da je kod nas u ohiđaju, da se isti pripolniti na izvršioj onim, proti kojim se prihvatuje ili proti kojim se utoko čini.  
**G. Dr. Gambini** veli, da nije pripovjedao u Luginja povestli oszonora neg onim činovnom saboru, koji je nozanju. Zeal se na Luginja što mu je predbralo nealnošću. On do imat slaboda, ali on, Gambini, Italijani, kao i svi drugi Italijani, nije nelenan. Kad nebi bili Italini, oni bi prihvatili što je predlogao Dr. Luginja nakoristi Italijanih a na štetu Slava. Al Italijani, koji su gostoljubivo primili Slave u vrijeme hončinskoga naseljavanja, koji su ih buketei primili i uđinili šteti i dobro (li), li Italijani, koji se svaki čas nepravedno obhajuju, hoće i sad uđeliti nevolju oszonora, znanju, da de doći dan kad će Slavi odobravati njihov patriotizam u ođobitijih raznih pamitnah što živu na ovom komadu zemlje, na ovom oszetnom poluotoku, obhajivnomu a jedno strane gljvanti očajani Kvarnera a drugo volkodubnih valovi Adriatika — patriotizam, koji nije niti slavski niti italijanski već istriljanski (Dobro i sa strane zastupnika veđine, pjesak na galorji). — Predjednik opominje galeviku nek nadoje nikakvih znakovah jer de ju inače dati ispraviti.

**Zastupnik g. Dr. Campitelli** veli, da je predgovornik dovoljno pomio Dr. Luginja; govoru o pravici i nepravici. Zemaljski odbor da nije uđinio zakona. Glade utjrvljaju spominje, da se je moralo doći do prislitnih sredstvah kud se inače nije moglo niti utjrvati.  
 Kod podrobne rasprave pita g. Dr. Luginja nako razjahn jezaja, a g. Dr. Amoroso mu nozna drugadžij odgovoriti nego, da nevalju mještati rasno stvari.  
 Kod rubrike o pokrjlnje uz rješt pošt. Spinđio se mehu sliedeće predloge:  
 • Poziva se slavni zemaljski odbor, da dudo razdohiti po mogućnosti i bez utjrvaju obvezanah, dug desetinskoga otkupa, i izvršiti dotičnu katusralno i zemljištno upisu na ime pojedinih suduđnikah samo na njihove svote; ako to nije mogude, porazlovat kod svote c. kr. poraznih uradah, da dužnik upozore na to, da mogu proati za razdohjenje, te na dalje, da nezahljavaju od njih više nego li mogu dati.  
 Predlagatelj podbrlopio je svoj predlog št hrvatske štio talijanskim jezikom po prilici ovako:  
 Moj predlog ide na to, da se narodu

prom su rekli, da je i to mogude. Odlučilo se da idemo. Ako bude voda pričšla, vratit ćemo se, ako bude dopustila dalje, ić ćemo do Bužja. Vode u stanovitom mjestu bijaše al ne toliko, da se nebi moglo napred. Sretno smo prijelji u Buje, pozdravili plemenaa načelnika, takodjer saborakoga druga, a ou iznemudjen, došao da bude nekoliko a društvu s nami.  
 Okrepili smo se. Išli pođinut i u jutro u 6 ura ustali, da se pak odputimo u Poreč. Prošli smo kroz Motovunski lug, pokriven velikim dielom vodom tako, da je izgledao kao jezero. I tu bi mogla voda zaprčehiti prelaz, al taj dan ne bijaše toliko. Sustali smo malo u Vižinadi, u koje okolici bija je znameniti. Maja boja na polju. Prošli smo Kaštelir i Labinjce; gdje smo se di-vill obradnjivanju vinova loze i mnogim novim nasadom. Vidjeli smo na vrhunoh Višnjam na jednoj u Tar na drugoj strani, došli oko 12. ure u sjelo sabora, u Poreč. Bili smo dakle na putu iz svog sjela, u Istri, u sjelo sabora, takodjer u Istri, *zastupnik i čisti: ure;* samo 4 i pol manje nego li je pred kratko potreboao naš drug — koji nas je i putem i gdje smo pristajali znanima pripovjedanjem svojih dođojah u Europi. Africi i Americi — da dođe iz Trsta u Londonu.

bezuvjetno i hitno pomogne. Prišlednja pokrajinska zaklade, da je za skrajnje potrebe, al ja neznam kad će bit veća potreba nego li je sada kod mnogih. To svidi kod samoga utjrvljanja desetinskoga otkupa. Ljudi niti neznanu, da imadu pravo proati za razdohjenje; traži se od njih velike svote, oni se prostrabe, zdvajaju, neznanu što njim je činiti. Meni je samu poznato likovnih sluđajevah. Došao je župan sela iz okolice koparske, imaju silu poziva za uplatu desetinskoga otkupa, u Kopar, pošto je već i drugud bio. Ja sam nebih mu bio znano pravo savjetovati. Sređom sam saeto kotarskoga gljvara, i on mi je rekao, da ljudi nisu toliko duđni, da se od pojedinih solitarno zahťeva što spada na mnoge, da se može uđiniti zabolnicu sa razdohjenje. Takovih sluđajevah može bit i drugud. Moj drug Luginja pripovjedao je, kako se kod utjrvljanja postupa; i laudone i postole i orudje se ljudem uđimlje. Zahťeva se od njih što nemogu dati. A već Klotodir, ministar gotškoga kralja u Vi. stoljetju, rekao je, da samo suzeljahnje unaj, koji zahťeva što se nemože dati.  
**G. Dr. Gambini** odvrata, da je sam g. predlagatelj dvojio ob uspjehu svoga predloga kud je umatnuo rješću apo mogućnosti; i da mu on veli, da je nemogude izvesti prvi dio njegova predloga. Gleda drugoga štela, da je zemaljski odbor već uđelio svoju i da de to pozovuti.  
**Predjednik** kno da je umetnji, kako da dudo a tom glasovati. Predlagatelj nastide i reče, ako je u istini nemogude provesti prvi dio predloga, onda bar nek se poprmi drugi.  
 Taj bi poprmljen, i to je sve glede oszonora, jer predlozi D. n. Luginja su propali. Samo trojica nbihi zastupnikah (Jenko, Luginja i Spinđio) glasovali su nje.  
 Na to se je razpravio pred g. Dr. Luginja radi gradnje ceste Klana Paka. G. Dr. Amoroso obdoao je u ime zemaljskoga odbora poiporu, al koliko de se dati, to nemože još andu ređi.  
 Na svaki se sjednica lenbiralo se je prijedlozima zemaljskoga odbora i dvojilju zamjenikah. Prva ina bila su 23 zastupnika. O tulo se je 19 glasovah, dođim su naši zastupnici, goripomenuti, odali niolu listide. Prijedjednik bio je izabrao sa strane ologa sabora sa 47 glasovah g. Dr. Gambini i ju dobio g. Dr. Venier i g. Dr. Campitelli. — Gambini se zahvaljuje na podani utjrvljanju sabor, da će nastojati, da opravda povjerenje, koje je onj mešnu sabor.

Kod izbora zamjenikah prijeddnika zemaljskoga odbora od strane ologa sabora, glasovalo je 48 članovah, oa kojih je dobio g. Dr. Venier 47; kod izbora zamjenika prijeddnika od strane veleposloda, glasovali su g. Boofih, Defranceschi, Trs glacom. Llus i Scampitello. — Dr. Llus dobio je 4 glasa, Dr. Venier 1.

### Pogled po svietu.

U Trstu dne 29. decembra 1896.

Božični blagdani prodjoku nedonosavki nikakove znameniti novosti niti u nutarnjoj niti u vanjskoj politici.

Najvažniji politički događikih prodlog čudna jest izstup njemačkih zastupnikah iz českokoga sabora. Niemci su naimo predlagali, da se kraljevina Česka razdieli u jezikovnom pitanju na jezikovne kotare. Predlog taj bijaše zašakčan a usljed toga izstupiše Niemci iz sabora. Povodom tim pišu Česki listovi, da ako su ustavovjorci i rđivni, što bi onim, koji stvari nepoznanju, moglo biti dokazom, da im se čini nepravda, nosmije narod česki popustiti u svojemu nastojanju, da stodo svoja prava. Kada se opozicije uz svu popustljivost i sve mira-ljubje tuži, da joj se čini nepravda, onda to mora biti dokazom, da se ta stranka nebi umirila i izmirila ni onda, kada bi se Česi odrekli svih svojih pravah. Branimo svoje sveto pravo ponosno i odlučno, kao što Niemci odješito neče, da ostave svoju hegemoniju. Guje će napokon biti pobjeda, nemože biti dvojbeno. U djelovanju javnom i parlamentarnom nesmije se nikada zaboravljati, da živi u zemlji i narod njemački, kojomu pripada jednako pravo. Niemci idu duduše za svojimi vodjama, ali nose i nositi će s Česi ipak velike državne i zemaljske terete. Dužnost je dakle raditi o materijalnom i duševnom teženju domovine, da to bude na korist i savodenim njemačkim državljanom.

morao za njom. Sramota bi sanj bila, da ide napred drugi parobrod, i to superiđikoga državna, a on da ne ide. I bio je nakan opet okrenuti. Al su tad skočili putnici, koji liepm načinom, koji gradim, Kapetas u svojem kapetanskom ponosu, odhja posljednje prezirnatu pogledom, al se konadžno odhudi, da uđini po volji prvim. Neki su htjeli u Trst sjedno, drugi bar do Pirana. O prvom neče niti štiti, al drugim zadovolji. Povede nas do Pirana, približi se ključu tako, da se je mogao lekrati komu bijaše drago. Mnogi su se izkrasili i silu marili, da kiša lieva kao iz kabla, da vjetar puše, da voda gaze. Samo da su na tvrdom. Parobrod još je jednom kušao sreću s nekoliko putnika, da ide dalje, al se je poslije dobrogasata opet povratilo, čekao do poslije podne, pod večer pak se uputio u Trst, tako da se je poslije 10 ura vratio odkud je u jutro odputovao netaknuv nego jednu luku. Da se je bilo i po drugi put vratio, pripomoglo je i to, što se je vratila i Aida. ni ona nije mogla napred, i ona je morala probaviti dan u piznankoj drani, da se pak pod večer u Trst vrne.  
 Nag je mnogo u gostionu, a nas štiri zastupnika, stvorili smo društvance odluđiv zajednički put do Poreča, kopnom, dječđ stalno, da se neče moći niti sliedeći dan morem. Kiša lieva, vjetar puše, traba zatvorene, kočije, al takve neima u Piranu.

Brzojavili smo u Buje, da nam tamošnjii postar pođilje svoji. On odvrati, da ide neposredno. Mi mi. i. Okrepili smo se, i kad je nešto kiša previala, dođe do nas pizanski načelnik, naš sarsorski drug i nauknu nam nebi li se malko po gradu ogledati. Išli smo u kavvanu, a oduđ je nas dvojicu odveo g. načelnik krkvi Sv. Gjura odkud je liep pogled, i u krkvu, koju su pred kratko čedno popravili. Pogledali smo uobziše, liepo urđijono, i vidjeli u njem liep i dragoolen mješeni kip, predstavljajuđi krštenje Iusovo po Ivanu. Pogledali smo i fratarsku krkvu a u njoj krasam kip Majke Božje od Karpolja. Načelnik nas je prijavno odveo i u municipalnu zgradu, a u dvorani za sjednice obđ. zastupstva, uređjenoj poput dvorane kakvog saborstva, sa sjedali za odbrnike, za zastupnike, i sa galerijom vidjeamo, sliku Tintoretija, predstavljajuđu kako gradski načelnik pred mnogimi drugimi posveđuje svoje silu u redovnički štali u zahvalnost Bogu svemogućemu poslije odstranjene nekakve nesreće. Po cietom gradu vidjeli smo njegove uzke ulice sve potaracane, liepše neg u nijednom istarskom gradu. Načelnik nas je i dalje pratio i pridružio me se još jedan građanin dok smo otišli. Nego još nam je nešto pristilo. Gospodarića gostione i onik, što je došlo iz Buje, stali govoriti, da je u Tivoljah takova voda, da neče se moći prođi. Svi silu uza nje pristajali.

Nijedan Čeh nobi bio mogao razpravljati o njemačkom predlogu, a da neopornim. Niemoi mislo, da će usljed njihovog izstupa oceli svijet na noge skočiti; oni očekuju, da će se ili mjeoradavni krugovi tako preplašiti, da će Taaffeova vlada pasti, ili da će Čosi od straha da izgube grofa Tonflea i saveznike na desnici, popustiti i odreći se svih zahtjeva ravnopravnosti.

Oslobodjeni od svakog odpora njemačkih fakcijozah, noka sada česki zastupnici energično rade kao reprezentanti premašno većine one kraljevine, kao zastupnici českoga naroda, koji je tako dugo trpio, da im je sveta dužnost, da već jednom na sebe mislo i bez zaprieko od strane njemačkog susjoda svoje pravo zahtjevaju.

Dalmatinski listovi tuže se govke na ministarstvo što se protivio uvodnjou hrvatskoga jezika u urade. Među ostalim piše: većina njih: da Hrvati u Dalmaciji nemogu biti zadovoljni onim ministarskim opisom. Ministarstvo misli, da za nas možo biti doruljan onaj mevičak pravico, koji nam je u svoje vrijeme dala vlada, koja je prama Slavonom izpovidala sasvim druga načelo, nego li su ona današnja vlada, koju podupiru Slavoni i koja bez podpore Slovnaah nobi se za stalno uzdržati mogla. Najtuže je, red bi, za vladu udovoljiti želji naroda, u koliko se tiško nutnjog jezika uradila. A ipak, obzirom na značaj u Dalmaciji, gdje neobatoji nogo jedna sama narodnost, vlada nije imala ni časa oklievati a da podpuno udovolji ovoj želji dalmatinskoga sabora. Način, kojim vlada postupa, odgovara sasvim metodi, kojom se u nas ido. Činovnik je dužak uradovati sa strankama i onom jeziku, kojim se stranka služo. Služimo se dakle svi hrvatskim jezikom i u tom budimo neuklonivi i neumljivi prama činovniku. Tu neobatoji nikakvo pitanje uljudnosti i udvornosti: tu je po selodi pitanje načela i prava.

Is Bođa pišu, da je tamo stigao mađjarski ministar protajednik Tiszu, da ugovori jošto nekokoje potankosti o austro-ugarskoj nagodbi i narodnom ustanku.

Is Biograda dolazi glas, da je ministarsko vijeće zaključilo, da se vojni pitomci, koji se za liodniko pripravljaju, imadu u buduće slati u Beč u školo, a ne u Petrograd, kako se to do sad radilo. Ministar rata, gosp. Horvatović nije bio za ovaj zaključak.

Bugarski listovi pišu, da su ovaj čas princovi Battenberg i Coburg to graf Pejačević jedini kandidati, koje Sobraanjo možo uvažiti. Potonji je rodom Bugarin, ima najviše izgleda da bude izabran ako se odustane od izbora princa Battenberga. Ratu su osudio je kapotana Tišova i Makodonskoga abog pobune u kadetskoj školi na 3 mjeseca zatvora, kadeta Stojanova i Sobrova na 4 godine, a nijedno stavio je pod obuzbu kadeta Vilenova i Grijeva radi krivo prisego.

Talijanske novine javljaju, da je sv. Otac govorio pred kardinalskim kolegijom vrlo oštro proti Italiji radi progona redovnicah, prodaje crkvenog dobra i sekularizacije crkvenih zakladah. Ogradio se je proti svim crkvi neprijateljskim činom talijanske vlade.

Na dan smrti Obardankovo oktilio je društvo Trščanah, Trontinah i Istranah, boravećih u Rimu, vioncom zidove vascolla na jannicu. Oblat je odstranila vionac. Na večor bijaše u prostorijah Mazzinističkog društva čcionventu Operosa svečanost u slavu Oberdonka; dva radnika, koji su pribijali oglaš, bijahu uspjehi.

Njemački listovi, red bi, da se boje Rusijo jer pišu, da se u njuvovje doba Rusija stela opst oružati, i to da ona radi na vrat na nos. U dopisih, što je ti listovi imaju iz Petrograda, stoji, da su u južnoj Rusiji takovo mjore poduzeta i da je vojaka tako uređjena kano da će na proljeće biti rata. Odessa, Krim, Besarabia i Transkaukazija preobtrpane su hranom za vojsku.



Franina i Jurina.

Fr. Dakle takov nedobu, Jura brate? Jur. Idem na vrh Uška, da porid dočekam jutarnju svazdu Danicu. Fr. Šimrat deš drugo li de se pošat vuol. Jur. Nobojim se nikoga tako Doga volikoga. Fr. Dak da te nosi na naba pišavio Udku? Jur. Moram bit gori na naba leto prije zora, da navestim a prvim sunoem svemu slovinskomu rodu sretno novo leto, da se oslohodi tujega skribništva, da bude već jedanput svoj na svojem. Fr. Kad je tomu tako, idem a tobom pak čemo sagrimliš vrha Uškopore na dva četiri strane: Mill rodi i sretno Ti bilo novo leto!

Razne viesti.

Obćinsko zastupstvo možo biti razpušćeno... Najvažije semli ujedanah ponije razpušćeno... 98 pokrajinskoga zakona, članak XVI, drž. zakona 5. marca 1886. Obćinsko zastupstvo u Huzovu bito je razpušćeno dne 5. augusta 1886. Novi izbori nisu niš davan obavijeni. Živio zakon!

Visoki gostovi u Opatiji. Prentolonski i naukovjotni činovnici i naukovjotinja Stefanija prijepkoje poneđjak posebnim vlakom u 8 sati 27 čimakah u Matulje, a odavle pošlo kodljom Opatiju. Visoki gostovi putuju u najstrošim linogulitu, a tu su i nebijušo nikakvog službenog dođeka. U pratnji visokih gostovah našli se i priho Filip od Coburga i njegova supruga princova Luiza segra kraljevine Stefanije. Kadu je kraljevina Stefanija stupila na vorandu Villo Angiolina, da uštra krasan vidik na more, zavirajklesu rleško pukovnije baruna Jeladica, koja je stojeć na parobrodu bila zaklonjena lovorovom šumom, austrijsku blinca u zatim Hloch Hubaburg.

Peroslav Bonofačić. Nemila stilo nutu viest iz Buško na otoku Krku, da je to no promenio dne 24. t. m. kaulitat profesura g. Peroslav Bonofačić, koji je srbavao svoje nauke na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu. Pokojnik naš odlikovao se uzornom marljivošću, krasnom čednošću i žarkim radojlijubom. Da mu je Svevišnji prođulje mlaujanah život, bio bi naš ođni Peroslav s vremenom zezata na čast i diku rodu i domu. Čestitomu mladiću bila trajna uspomena mođu namj vještai pokoj njegovoj plemenitoj duši, a njegovim razvijenim našo iskreno suduje.

Jakov Pirulčić. Dne 20. t. m. nestalo je s ovoga svijeta Jakova Pirulčića, kmeta na Vranjskih, u ljepoj starosti od 85 godinali, ostavivši za sobom osim razvijenog sina i šestitog Vranjskog župnika i ostalih sinovah i braće, do 16 unučak i 40 prauučak.

Oj mladosti boljihav, urednim življenjem doživio je no tako lepe starosti, a mirviljem marljivošću i štednjom stekao si lep imetak, te je mogao priteći u pomoć kmetovom, da njm se nije bilo trebalo bčeat u uručaj oduhuha. Stoga možo naricu za njm, što je pokazao i lep spređv dne 23. t. m. U oporuci sjelio se štednjom sviticom crkve Majke Božje pod Bošnjom, te vranjski i bošnjanski siromaha. Uspjeđul se u njega našli kmetovi i Jakove! Bog ti bilo mlilstvi!

Odlikovanje. Predsjednik vrbovnoga zemaljskoga suda sa Prinsice g. dr. Josip Defoels odlikovan je od Njegov. Veličanstva za njegovo izvrsno službo vanje redom željezne krune drugog reda;

kojoreki kapetan u Poređu i namjestnički savjetnik gospodin pl. Gumar odlikovan je prigodom njegovog umirovljenja redom željezne krune drugog reda.

Porota u Trstu započela do dne 7. Janara buduće godine. Do sada je oglašeno zasjedanje porote za sliedeće dane: 7, 8, 10, 11, 12. istoga mjeseca. Osim toga bitl de jošto 5-8 razpravah pred porotom, koje će se kasnije objaviti.

Kastva nam pišu: »Zr. Čitaonica u Kastvi, postojeda od dne 13. decembra 1868, obdržava dne 31. t. m. svoju 21. redovitu godišnju skupšćinu.

P. Paz dštin, kapelan otišao je iz Kastva na svoje novo mjesto u Rukavao dne 20. t. m.

Kapelanovao je u Kastvi ti godinah. Bio je više godinah tejkikom »Čitaonica u Kastvi i blagajnikom »Bratovćinac. Kastavski gradnjaš želo za otm. Društvo »Hrv. Čitaonica priradilo mu je u čast skupnu večeru dne 19. t. m. gdje se je srdačno opreatilo sa svojim milim drugom.

Odaskom g. Ant. Puša isprašjeno ostalo je mjesto blagajnika »Bratovćinac hrv. ljud u Istri, zašto je odhor istoga društva povjerilo blagajništvo odhorniku g. Mirku Jelušiću, oho, blagajniku u Kastvi.

Raspisano službo. U kotaru puljskome raspisane su dvie učiteljske službo i to: 1) u Barbani služba učitelja drugoga reda na jonorazrednici i 2) učiteljske drugog reda na dvorazrednici u Kanfanaru.

Nastavni jezik na jednoj i drugoj školi je hrvatski u talijanski kao predmet. Molhite valja poslati c. kr. kot. Ak. vjeđu u Pull.

Dvojici gg. procelite. Ijah na Brašćini. Vab ispravak na posieniji naš dopis iz Brašćine nemožemo nianar objelodaniti jer nam je umanjilko propozira u listu. Da Vam pravo izasmo mi želimo u istorenu Vašom i dobra stvari, da Vab ispravak pošavio izostane. Evo tomu razloga: naš dopisnik podkriepio je sve svoje navode svjedoc a plauo nam je isričilo, da možoš nikoga vriediti već samo ona, na koje to spada oponentu, da milo-ardnja se u pukom postupku. Držimo dakle, da se nije onaj nitko smio uvriediti. Ako pako želite, da se Vab ispravak svakako iska, izvoltite nam to dopisnoom javiti. Nu u tom slučaju upozorjemo Vab, da demo listati samo ono, što na stvar spada — tako našelito, da se svo po oćiniku oglašuo listku, to da čemo biti prikljenti i našem dopisniku dozvoliti, da svoj dopis brani. Zao bi nam bilo Joano i drugo jer želimo, da stari glosi — na koje god strani bitl — u staroj godini ostanu. Uđimo nako svaki svoju dužnost, pak čemo sretnije sprovođiti nastupaju novu godinu.

Hrvatska Čitaonica u Kastvu obdržavala se dne 31. decembra 1886. redovitu glavnu godišnju skupšćinu sa sliedećim dnevnim redom: 1. Izvješće o društvenom radu god. 1886. 2. Izvješće o društvenom gospodarstvu god. 1886. 3. Riešenja stiglih molbah. 4. Propozicija za god. 1887. 5. Izbor uprave za god. 1887. 6. Izbor zahvalnog odhora i odulka glavo zahvalah dođućeg pušta. 7. Izvješćunji predlozi i interpellacije. Pođo tak u 5 sati pošioje pouze. Za skupšćinuom sludilo de skupna večera.

K skupšćini p. n. gg. članove društva najuljudnije pozivlje.

Uprava društva »Hrv. Čitaonica u Kastvi, dne 23. decembra 1886.

Antun Đukić-Dražić, v. r., predsjednik. Mirko Jelušić, v. r., tajnik.

Is Veprinca pišu nam, da su tamo svi župljani silno ožalošćeni usljed odlazka preljubijegog župnika g. Vinka Zamlića, koji bijaše nedavno imenovan župnikom u Voloskom, kamo se je ovih danah preselio.

Već prošle nedelje kadno se je g. župnik u propoviedi sa svojim Veprinčanopratao, neostade nitl jedno čko suho. Sve tuđi i žali za premlim g. župnikom, koji je bio svojim župljanom ne samo uzoran pastir već i pravi prijatelj, sajetnik i dobročinitelj. Oudi je glas, da iakova župnika Veprinca nije imao, niti će ga jedva ikad više imati. A dočeta je njomu težko nuđi premoa i kao svećeniku a još teže kao blagu, prijaznu i mudru čovjeku.

Na dan odlaska dne 15. t. m. sproveli ga veprinčki prvaci komad puta, a nekoi, kao g. Korč, koji je došao navliše iz Ike, zatim m. g. g. Župan iz Poljan itd. čak do Voloskoga. Neda se opisati kako je bio vriednim Veprinčanom sreću prirasao ljubljen g. Zamlić. Oni ga lje neče nikada zaboraviti. Stovali su ga i ljubili kao oca a njegova mudra rieč usadila se svakomu dubeko u srce. Dileći se »njim predprošlo nedelje rođili smo tople suze a danas, pošto ga više nemau naštoj sredini, kičemo mu iz zahvalne duše: Bog Ti platio sve Tvoje trudove obilato a Ti nezaboravis njeki Veprinčanah, koji se ti kao dječa njkad i odani!

Nesreća. Javljaju nam iz Perušćine, da se je na dan sv. Sijepana u selu Druščevu utopila jedna djevojčica od 15. godinah, Nesretnica pošla je po vodu sa jednom drugaricom. Dođav do voda, htjelo posuđom zahvatiti vode, no posuđa njoj se izmakno a djevojče hoted ju uloviti, posrno, pada u vodu gdje se i uguši. Za pokojnicom plađu razvijeniji roditelj, koji su došli u Istru iz Furiantje.

Upalio se brod. Hlečke novine javljaju, da se je tamo upalio dne 27. t. m. talijanski brod »Galunina« koji je dopeljao rihu. Brod bijaše usidren kod mlaša Szapary, te ga velikim naporom izvukoh na široko more i za parbrođica pomorske vlade. Kako doznajemo naknadno, imade neda, da ce se brod spasiti.

Vjeran pas. Nedavno najdjeno je kod Kaiserdorfa mrtvo tjelo jednoga tamošnjega trgovca sa avinjami. Trgovac bijaše puškomo ustrijelio a sliodna ga namjeravno okraati. Nu to mu nepodje za rakom. Mrtvomu tjelu nije se našlo nitko smio približiti jer ce je svakomu zubima i strašnim ljuanjem grozio pas stražerici gospodara.

Napokon nadodje žena tog umorenog trgovca. Čim ju pas opazi, dočrli do nje tužno urlaju. Tek sad mogahu i drugi k mrtvom pristupiti. Zločin je pođinj on ali sliodno nepoštice svoje svrhe jer je pas ođavno svoja gospodara. Kod mrtvaca našli se je dva njegova gotovina i njegove dražiocenosti.

Neuku nauku.

Želj protiv skuavnice. Svatko je zalatu lakulno, kako je naogodno čovjeku kad ga primi skuavnice, osobito ako taj dušje vromeno traji. Proti skuavnice proporuđuje nekoi ljeknik sliodni ljek. Ugmo se dođra ču'a u kojom se rastopi nešto sladura (cukuru). Kad to muđ skuavnice, uzmi jednu šlicu vode tekulidno a skuavnice do prestati.

Za sludaj — što hiva redke — da nepomogne jedna šlicu, uzme se jošto jednu.

Ovo je dočeta jednostavan ljek, to ga možo svatko kušati.

Kako se postupa sa bačvama u kojih je bilo crno ili crveno vino, ako ih se hoće upotrebiti za hlelo. Da se hlelo vino ne crni, izperu se dobro bučva sa ljubljom vrole sode. U 15 do 20 litarih voda vrole, uspa se i kg. i pol, ili 2 kg. sode, kad se ona posvo raztopi, ulije se to u bučva i ostavi za neko doba unutra, pažeći pri tomu, da se sve strano posude dotaknu tom ljubljom. Za tim se izperu čistom vodom, te bačva neđe više pušćati hoju akoprem de ona još izgledati orvokanta.

Mađrum kod konja. Mađrumi muče često životinje, to ih zato valja za vrijeme lioditi. Nekl veliki uspjehlje konjahu u Belgiji, koji se ovim bavi već preko trilest godinah, nisu nikad izgubio jednog konja radi mađruma, a to ima, da zahvati nekomu posve domačevu prostomu sredstvu, kojeg se on drži i što se možo za stalno preporučiti svakomu. Taj ljek sastoji u pol litre jako kave, koja se ulije konju u gubicu, da ju popije.

Kako se spozna starost jaja? U litri vode raztopi 120. grama prosit kuhinjske soli.

Jaje latl dan izščeno, bačeno u takvu raztopinu, paće do dan. Ako je jaje od prvoga dana, ostak će plivati nad samim dnom posite, ako je tri dana stario plivat će u sredini posude; ako ima pet ili više dana, plivat će na površini i čim je starije, tim će više viti iz vode.

Zahvale.

Nezaboravnim Kastavcem, a osobito članovom hrv. čitaonica na onoj iakronoj i prijateljskoj počasti i ljubavi prigodom mogoa odlazka, a milim mi Rukavčanom na izvanredno sjajnom i neočekivanom dočeku, najsrdačnije zahvaljujem.

Antun Puž kapelan. Rukavao dne 26. decembra 1886.

Prijateljem, znangom, gg.: glavaru i zastupnikom obćine Boljunake, c. kr. cruznikom postaje Vranjsko

